

This question paper contains 4 printed pages]

B—387—2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCE

B.A. (Frist Year) (Second Semester) (Backlog) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

ECONOMICS

Paper IV (Optional)

(Economy of Maharashtra)

(MCQ + Theory)

(Monday, 25-11-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time— Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All the questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Wrong answer of MCQ will carry negative marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) बहुपर्यायी प्रश्नांच्या चुकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण आहेत.

(MCQ)

1. Attempt the following multiple choice questions :

10

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(i) According to census of 2011 density of population of Maharashtra was

.....

(a) 315

(b) 365

(c) 382

(d) 465

2011च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्राच्या लोकसंख्येची घनता.....इतकी होती.

(a) 315

(b) 365

(c) 382

(d) 465

(ii) Population migrate from village to city is called as per 'Olsen' opinion.

(a) Location

(b) Industrialisation

(c) Urbanization

(d) Socialisation

P.T.O.

ओल्सन यांच्या मते खेड्यातील लोक शहराकडे जाणे म्हणजे.....होय.

- (a) स्थानीयकरण (b) औद्योगिकरण
(c) नागरीकरण (d) समाजीकरण

(iii) What is sex ratio ?

- (a) No. of female per thousand male
(b) No. of male per thousand female
(c) No. of population per thousand male
(d) No. of population per thousand female

स्त्री-पुरुष प्रमाण म्हणजे काय ?

- (a) दर हजार पुरुषामागे असणारी स्त्रियांची संख्या
(b) दर हजार स्त्रियामागे असणारी पुरुषांची संख्या
(c) दर हजार लोकसंख्येमागे असणारी पुरुषांची संख्या
(d) दर हजार लोकसंख्येमागे असणारी स्त्रियांची संख्या

(iv) Which of the following reasons is *not* the migration of rural population ?

- (a) Education (b) Trade
(c) Employment (d) Entertainment

खालीलपैकी ग्रामीण लोकसंख्येच्या स्थलांतराचे कारण नाही :

- (a) शिक्षण (b) व्यापार
(c) रोजगार (d) करमणूक

(v) Which of the following crops is *not* cash crop ?

- (a) Sugarcane (b) Cotton
(c) Banana (d) Jowar

खालीलपैकी कोणते नगदी पिक नाही ?

- (a) ऊस (b) कापूस
(c) केळी (d) ज्वारी

(vi) What is meant by Green Revolution ?

- (a) Green coloured revolution
(b) Changes in agricultural productivity
(c) Changes in standard of living of farmers
(d) Increase the proportion of unemployment

हरित क्रांती म्हणजे काय ?

- (a) हिरव्या रंगाची क्रांती
- (b) शेती उत्पादकतेत घडून आलेला बदल
- (c) शेतकऱ्यांच्या राहणीमानात झालेला बदल
- (d) बेकारीच्या प्रमाणात झालेली वाढ

(vii) Which is the cheapest mode of transportation ?

- (a) Water transport
- (b) Road transport
- (c) Air transport
- (d) Railway transport

वाहतूकीचा सर्वात कमी खर्चाचा प्रकार कोणता ?

- (a) जल वाहतूक
- (b) रस्ते वाहतूक
- (c) हवाई वाहतूक
- (d) रेल्वे वाहतूक

(viii) Maharashtra Maritime Board is related with

- (a) Ports development
- (b) Road development
- (c) Railway development
- (d) Airport development

महाराष्ट्र मेरीटाईम मंडळ.....शी संबंधित आहे.

- (a) बंदराचा विकास
- (b) रस्ते विकास
- (c) रेल्वे विकास
- (d) विमानतळ विकास

(ix) Which of the following is *not* the reason of Regional Imbalance ?

- (a) Geographical Reason
- (b) Economic Reason
- (c) Social Reason
- (d) Industrial Decentralisation

खालीलपैकी कोणते प्रादेशिक असमतोलाचे कारण नाही ?

- (a) भौगोलिक कारण
- (b) आर्थिक कारण
- (c) सामाजिक कारण
- (d) उद्योगांचे विकेंद्रीकरण

(x) Nagpur Agreement was made in year.

- (a) 1948
- (b) 1953
- (c) 1956
- (d) 1960

नागपूर करार.....यावर्षी करण्यात आला.

- (a) 1948
- (b) 1953
- (c) 1956
- (d) 1960

P.T.O.

(Theory)

2. What is urbanization ? State the causes of increase in urban population in Maharashtra. 10

नागरीकरण म्हणजे काय? महाराष्ट्रातील नागरी लोकसंख्या वाढीची कारणे सांगा.

Or

(किंवा)

Discuss the Land Reforms Programme in Maharashtra.

महाराष्ट्रातील जमीन सुधारणा कार्यक्रमाची चर्चा करा.

3. Explain the structure and growth of Industries in Maharashtra. 10

महाराष्ट्रातील उद्योगाची रचना आणि वृद्धी स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the progress and problems of water transport in Maharashtra.

महाराष्ट्रातील जलवाहतूकीची प्रगती व समस्या लिहा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Special Economic Zone (SEZ)
(ii) Regional Imbalance
(iii) Cropping pattern
(iv) Migration of Rural Population

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) विशेष आर्थिक क्षेत्र (सेझ)
(ii) प्रादेशिक असमतोल
(iii) पिक पद्धती
(iv) ग्रामीण लोकसंख्येचे स्थलांतर